

ADATTÁR.

PÓLI ISTVÁN IOVENIANUSA.

Póli István széphistóriájának, melyet fentebb a tárgy külföldi feldolgozásával kapcsolatban részletesen ismertettem, alább közlöm teljes szövegét, még pedig a legrégebb, legmegbízhatóbb kiadás szerint, híven a szöveg betűjéhez. A szöveg baloldalán álló zárójelbe tett számok az eredeti kiadás lapszámait adják, a jobboldalt állók a háromsoros strófák számai. Kiadásom, valamint az eredeti, a versszakok egyes sorait folytatólagosan adja, de oly módon, hogy szövegben minden sora pontosan megfelel az eredeti illető sorának.

(1.)

HISTORIA

Az Iovenianus nevű Romai

CSASZARNAK, ISTEN ELLEN VA-

lo fői fuvalkodafarol, es az Nagy Ur Istennek rayta tótt bozfzu allafarol, es előbbi tífztiben valo allafarol, moftan Deakbol Magyarra fordittatott, 1593.

Eztendőben.

Notaja : Szannya az Ur Isten hiveinek romlafat.

- S**ok Szep dolgok nekünk meg irattatvan vadnak, Regi ő Törvenyből tanufagul kit hadtak, Nagy Fejedelmeket regi Csaszarokat nekünk elő hoztanak. 1.
- Talam nem bannyatok ha egy keveset fzollok, Egy nagy Fejedelmet ha moftan elő hozok, Tudom hogy meg nem árt ha fzivetek fzerent jol rea halgatnatok. 2.
- Egy Romai Csaszar mikoron uralkodnek, Nagy kazdagagan mindennel búvólködnek, Az nagy Ur Istennek szent áldomafaban mikor torkig nyugodnek. 3.

- Felefege jambor es szep termetu vala, Fiakkal Lyanyokkal Iften meg latta vala, Ő nagy udvaraban fok fele vigafag neki igen kel vala. 4.
- Azt szoktak mondani regi paraszt peldaban, Sok jokkal az Iften az kit meg lát elteben, El hizi ő magat es el tavoztatya termefzetit magaban. 5.
- Nagy ajandeka ez az Fölfeges Iftennek, Kit jo hirrel nevel latogat megh élteben, Az egy igaz hitben halala oraig kit meg maraszt vegiglen. 6.
- (2.) Vala az Csaszarnak udvaraban fok cziba, Mint nagy fok udvarban moft – is lattyuk nem ritka, Ki az nagy Iftennek az ő nagy haragjat naprol napra arasztya. 7.
- Sőt ennek ő neve Iovenianus vala, Nagy Kazdagfagaban föl fuvalkodot vala, Az nagy Ur Iftennek büntető oitora efszebe nem jut vala. 8.
- Pokolbeli őrdög szüntelen fodolkodik, Az nagy Csaszar utan szüntelen olalkodik, Mikeppen ki vefte út az igaz utbol erőffen forgolodik. 9.
- Orankent udvara lattya őregbül vala, Nagy kevelyfegeben ő szekiben ül vala, az Sathan peniglen fok rofz gondolatot eleiben hany vala. 10.
- Lam mikor az Csaszar szekiben üldögelne, Mely csuda gondolat őtlek az ő sziveben, Hozza hasonlatos megh Iften fem volna Urafagaban Menyben. 11.
- Iften nem remenek többet lenni nalamnal, Hogy nagob hatalmu ő is volna nalamnal, Azt - is igy jól hízem hogy nincsen több Isten fohult - is en nalamnal. 12.
- Förtelmes rut bünben eyte nagy kevelyfege, Hogy tünék negetfeg vezetnek elmejeben, Pokol fenekeben innet következik embernek be efese. 13.
- Ennek gondolattya az egekben föl hata, Az nagy Iften előt panasz keppen meg alla, Az elő Iftennek az ő nagy haragja mindjaraft rea szalla. 14.
- Csak hamar az Csaszar szekiben el aluvek, Mennyei fegitfegeh mert túle el tavozek, Iftennek oitora csuda büntetefe mindjaraft el érkezek. 15.
- Iften parancsola szolgalo Angyalanak, Büntetője lenne az nagy kevely Csaszarnak, Es hogy pelda lenne az nagy kevely Csaszar mind ez fzeles vilagnak. 16.
- Tanatfanak Csaszar igen hamar szollala, Ier mennyünk el hamar mezöre mulatnia, Ne talam el mulik túlem el tavozik en teftemnek faydalma. 17.
- (3.) Az Csaszar az mezőn mikor szellel mulatna, Szertelen az Csaszar tefteben meg pofdula, Mint meny útó kővel ha ütőtek volna oly igen meg bufula. 18.

- Meg allata lovat ket fele el tekente, Tavoly egy nagy vi- 19.
zet mikoron meg faldita, Monda legyetek itt mig meg me-
nekedem testemnek hevfegetül.
- Lovat gyorfafaggal az viz parton meg kötö, Ruhajat ma- 20.
garol igen hamar le vete, Vizben mofakodek miglen hevült
testet ő meg hűvőfithete.
- Halgaffad meg ember az Iftennek oforat, El nem kerül- 21.
heted foja az ő csapafat, Mint Iovenianus maydan meg fi-
zeti ő alnok gondolattyat,
- El jöve egy ember ki hafonlo Csaszarhoz, Mindenben eg- 22.
gyet üt az ő abrazattyahoz, Csaszar ruhajaban Lovara föl ü-
le ugy nyomtata Vrakhoz.
- Immar hald meg kerlek ez Imperator dolgat, Az vizből 23.
ki jöve nem talala ruhajat, Nagy gondolkodaffal szellel igen
nezi ki vitte el ő Lovat.
- Az uy Csaszar penig szepen haza indula, Mert udvara ne- 24.
pe forgodik ő körülö, szepen el föl mene mint szokot Csa-
szarnak az ő Palotajaban.
- Kazdagon ebedet szepen el fogattata, fok fele vigafag 25.
zöng vala ő hazaban, Az Csaszar le üle Csaszarne Afzizonyal
vadnak nagy vigafagban.
- Az Vrak előtte terdet fejet haytanak, Ki ki szallafara fe- 26.
jenkent el ofzlanak, Előbbi mod szerent ki ki ebedere el haza
indulanak
- Az Iovenianus mezitelen áll vala, Testova mind bolond 27.
minden fele fut vala, Ő nagy bufultaban Csaszar ő magaban
im ezt gondollya vala.
- Ha vegere megyek feje efik erőtte, Az ki moft meg gu- 28.
golt bizony meg hal erőtte, Nem lehet oly nagy Ur ez ray-
tam tetelert hogy meg nem halna erte.
- Nem tudom megyek monda Iftenem dolgomban, Hög 29.
ha igy be megyek Csaszari udvaromban, Miglen el föl me-
gyek en Felefezemhez lezsek meg csufolasban.
- Hadjarjon itt vagyon egy vitezem ennekem, Kit nagy 30.
(4.) szegenyfegeből töttem Urra nem regen, El megyek el oda, ru-
hát, lovat kerek, tudom meg ismer engem.
- Latode mit hafznal embernek az kevelyfeg, Im latod mit 31.
hozzon nagy hamar az negétfeg, Mint ez Fejedelem az
nagy kevelyfegert latod hogy lón nevetfeg.
- Ime mezitelen az kapura hogy juta, Zörgetnie szegeny 32.
az kapun igen foga, Ott az kapun allo mikoron meg lata
kerde mi őrdög volna.
- Monda ennek Csaszar Iovenianus vagyok, Befzeld meg U- 33.
radnak im latod az mint vagyok, Ruham el vezttettem az
fördes közben mezitelenül vagyok.

- Kapun allo monda mit hazudfz bolond ember, Uram az Csafzarral haza jutot nem regen, Immar az en Uram az afztalhoz űlven vigan lakik ebeden. 34.
- Szolla ismet neki az mezitelen ember, De mond meg Uradnak legyen gondgya testemre, Kűldgyűn ruhat nekem hogy ne nezzen: senki mezitelen testemre. 35.
- Meg monda az Urnak eleiben hozata, Latvan ugy csudalya, kerde mi allat volna, Ilyen őitűzetű izemelyt bizony dollog regen nem latot volna. 36.
- Szolla nem ismerfze Iovenianus vagyok, Nezd meg fze-melyemet meg ismerfz en ki vagyok, ez nagy Urafagra en emelelek fűl, meg sem ismerfz ki vagyok. 37.
- Csudalkozik az Ur ennek ő bolondfagan, De annal - is inkább ő mezitelen voltan, Monda bizony lehet hogy Fejedelem vagy mikent vagy ruhaztatvan. 38.
- Hamar hozattata harom nagy marok veszfűt, Erűffen megverek az udvar nepe elűt, Hamar ki lobbantak mezitelen Csafzart fetreng az kapu elűt. 39.
- Iay mire jutottam ugymond edes Iftenem, Im mely vűletlenül veszek Vram Iftenem, Kűnyűrfűly en raytam az te Szent Fiadert en teremű Iftenem. 40.
- No tudom mit tegyek nem meszfze egy Castelyban, Vagyon egy hadnagyom nekem im ez faluban, El megyek el oda talam az meg ismer engem szegeny voltomban. 41.
- (5.) El oda indula kapura mikor juta, Zűrgetni az kapun szegeny erűffen foga, Meg veretet testen legyet es bogarat oly erűffen csapkodgya. 42.
- Az kapun őrizű kerű kicsoda volna, Monda szegeny ember Iovenianus volna, Azert kere őtet mondgya meg Urnak hogy kapu elűt volna. 43.
- Csuffagra az Drabant Urahoz el fűl mene, Monda hogy egy Bolond keredzik hogy fűl jűne, Ki Urafagoddal mondgya dolga volna ha veled beszélhetne. 44.
- Be bocstatak kapun az Urhoz el fűl vivek, Szegeny mezitelen az ayton hogy be lepek, Hogy mi őrdűg volna mint őitűzűt volna az Urtul meg kerdetek. 45.
- Iay nem ismerfze meg az Iftenert engemet, Ha az Csafzar vagyok izemely jól meg engemet, Ez nagy nyavalyabol mezitelenfegbűl kerlek ments ki engemet. 46.
- Ez nagy műltűfagra teged en emelelek, Az en udvaromban Fejedelemme tűlek, Az en fok nepemen tudod hatalmassa tegedet hogy en tűlek. 47.
- Mofolyodek az Ur, monda oh hitvan ember, Efzetűl tavozot mofdatlan lator ember, Hogy mered mondani hogy Fejedelem vagy, hazug nem jambor ember. 48.

- Haragjában hamar tömlőtűzben őt vettete, De nagy hamarfaggal ifmet el ki vetete, Tatar ostorokkal mezitelen tetet igen meg verettete. 49.
- Udvarabol szegent mindjart el ki űzete, Oly nagy űgetefel juta egy erdő melle, Meg sem jut eszeben hogy szivet emelne Istenhez az Egh fele. 50.
- Monda ő magában szolgálaimmal mint járek, En Csaszari teftem túlők mint verettetek, Az en méltosagom udvarom nepetűl mikeppen csufoltatek. 51.
- Sokkal job en nekem udvaromban be terek, En Felefelegemhez en hazamban be megyek, Mezitelenfegert ott az en testemnek eleg ruhakat lelek. 52.
- (6.) El indula hamar Vár kapujara juta, Nem tudgya az Várat mas Fejedelem birja, Nagy szegyenletiben az Várnak kapujan nagy erőffen koltoga. 53.
- Kapun allo halla az kapura kilepek, Mezitelen embert latta el csudalkozek, Hogy mi őrdög volna ilyen mezitelen ő tüle tudakozek. 54.
- Monda az Drabantnak, Iovenianus vagyok, Ti Fejedelmek im latod az mint vagyok, Csaszarne Afzszonnak azert hamar mond meg hogy mezitelen vagyok. 55.
- Monda az a Haydu ó hazug visla lelek, Az te szerencsedre pálczát ha moftan lelek, Te hazugfagodert meg kékűl az hatad arra rea felelek. 56.
- Az Csaszar nem regen mezőrűl haza jőve, Az ő ebedere mindjaraft hozza űle, Te hazugfagodat hogy Fejedelem vagy meg ne hallya ő fűle. 57.
- Szolla szegeny meg - is bar ne ellyek meg hallyak, Ha nem igaz en szom bar mindjart ith el veszfek, Ez jeleket vid fűl Csaszarne afzszonnak hogy en itt el nem veszek. 58.
- Cseleked megh keriek az Nagy Isten kedvejert, Ez kis munkat vőd fűl te jo egeffegedert, Talam meg idővel neked joval lefzek az te emberfegedert. 59.
- Monda Istenert kerfz maydan meg cselekefzem, Igyekezik azon Afzszonnyal bezelheffen, Ily nagy csuda dolgot mikeppen Afzszonnak hamar meg jelentheffen. 60.
- Az titkos jelt Afzszony mihelt kezeben veve, Ottan az Csaszarnak eleiben be vive, Az csuda efetet rendenkent az Afzszony Uranak meg befzelle. 61.
- Monda Uram vagon harmincz ket cztendeje, Hogy Isten őfzve birt annak mar fok ideje, Ez jelt Uram nalunk meg soha nem latta femmi udvarunk nepe. 62.
- Ez bolond hogy jutot ezekhez azt csudalom, Vagy talam csak probalfz Uram en azt gondolom, Mert az ki ezt kűlte az minemű ember mezitelen ugy hallom. 63.

- Az uy Cszafzar halla eleiben hozata, Szegeny mezitelent 64
elötte meg allata, Ó udvara nepe azon elő menven kemen-
nyen hurogata.
- (7.) Vala egy vislaja es egy Solyma Cszazarnak, Eröffen mar- 65.
doffak teftet az nyomorultnak, Fejet hova haytfa es ki ol-
talmazza nints szegeny nyavalyafnak.
- Monda az uy Cszafzar mond megh ki vagy f honnat jüfz, 66.
Mert az mint en latom csuda öltözettel birfz, Parancsolok
neked mondgyad meg mindjaraft szemeiddel miért firfz.
- Monda szegeny ottan Iovenianus vagyok, Ez nagy biro- 67.
dalom kit birfz mind Ura vagyok, Az en gyermekimnek es
hazam nepenek hidgyed Attyok en vagyok.
- Az uy Cszafzar monda tudom mit erdemlenel, Ha melto- 68.
fagomat ebben nem tekentenem, Még Törvény szzerent - is az
en Tanacsimtul tudom mint itiltetnel.
- Hagya ottan Cszafzar hogy lo farkra kötöznek, Utfzakrul 69.
utfzakra Varosban ugy vifelnék, Minden embereknek mon-
da legyen pelda azért ot meg ne ölnék.
- Ha peniglen maszor Orfzagomban kaphatlak, Fejedelem 70.
nevel hogy elfz en meg tudhatlak, Nagy szörnyü halallal ret-
tetetes kennal tegedet meg öletlek.
- Kezet labat gyorsan szegennek öfzve kötek, Varbol az Va- 71.
rosban szegeny el ki vitetek, Szamtalan fok neptül mint egy
gonofz tevő Varosbol kifirtetek.
- Az Porofzlo otkin nagy torokkal kialtya, Cszafzar ő Fölfe- 72.
ge mindennek kialtattya, Hogy Cszazari nevel ki elne ez u-
tan mindjart föl akasztattya.
- Kezerül labarul köteleket le oldak, Es az Varos kivül 73.
holt elevenül hagyak, Varos nepe közzül alamifnajokat sze-
geny embernek nyuutyak.
- Szegeny nagy verefzen onnat föl vakarkodek, Es nagy 74.
fok siraffal magaban fohaszkodek, Es nagy lassufaggal onnet
el menteben ezkeppen gondolkodek.
- Iay, jay Uram Iften mire juta en igyem, Nincsen immar 75.
latom kihez haytfa en fejem, Nincsen emberek közt ne-
kem segitfegem meg hafad az en szivem.
- Gondollyad meg azért ha volt banat sziveben, Hogy il- 76.
(8.) lyen vezellyel kifirtetek elteben, Hogy Felefegetül Fiatul
Lyanyatul nem lön meg ismeresben.
- Ez vilagi dolgot forgata elmejeben, Iften ellen vettet dol- 77.
ga nem jut efzeben, Ki által lehetne az ő szabadfaga juthat-
na Cszazarfagra.
- Las efzeben juta gyontato Confellora, Hogy ki egy Erdő- 78.
ben lakik Czellatskajaban, El megyek el oda tudom az meg
ismer ruhat kerek teftemre.

- Nem sok údó mulvan Czellatskahoz ballaga, Nagy szép 79.
 befedekkel az Baratnak szollala, Keri be bocsaffa mert nagy
 dolga volna kit neki meg mondana.
- Halla az ven Barat az aytot föl nyitanta, Es hogy mezite- 80.
 len az embert meg faldita, Be csapa az aytot fok körözt ha-
 nyaffal nagy refzketve ezt monda.
- Vefz el te hitetlen kifirtet en előlem, Nincsen semmi kő- 81.
 ződ velem vefz el előlem, Meny vízfza pokolban honnet ide
 jöttel ne haborgas lelkemben.
- Kezeben ragada foldozot Breviarjat, Erőffen olvaffa az 82.
 aldot Medicinat, Sok körözt hanyaffal es nagy rőfzketef-
 fel zarollya ő aytajat.
- Szegeny Csaszar arczaí magat az földhöz úte, Es egy ki- 83.
 csin fizikra lelket el föl görjefzte, Az nagy Ur iftenhöz nagy
 fzepek könyörgefre őtet el föl ebrefzte.
- Abraham Ifaknak Attya teremő Iften, Ez fzeles vilagh- 84.
 nak valtoja Fiu Iften, Az nyomorultaknak meg vigafztaíja
 aldot Szent Lelek Iften.
- Moft vőttem efzemben hogy vetköztem ellened, Nagy 85.
 fok rut vetkeket cselekedtem ellened, Szamatalan fok fele
 nağ fok alnokfagot hordoztam te ellened.
- Föl emelem Uram fzivemet te elődben, Sok fohafzkoda- 86.
 fim kerlek bocsafd elődben, Mert meg bantotalak nagy fok
 búneimmel bocsaffad meg en nekem.
- Legy kegyelmes mostan nyomorodot fejemnek, Hogy 87.
 had örülheffen fejem fzaíad életnek, Te legy el tórlője en U-
 ram Iftenem en alnok vetkeimnek.
- (9.) Szabadits meg kerlek ez nagy fok nyavalyabol, Az Iesus 88.
 nevejert ments meg az budofasbol, Ő fzent halalaert gyo-
 gyits meg testemet ez nagy fok faydalombol.
- Lam az Manaffefnek meg halgatad kerefet, Szent Iudit 89.
 Afzfzonnak meg hallad könyörgefet, Halgas meg engem-is
 fzivem fzerent valo hozdad meg tereíemert.
- Ha pediglen Vram felőlem azt vegezted, En idvőffe- 90.
 gemre jobnak ha így rendelted, Csak kerlek teíedet az en
 életemet ekkeppen ne győtőíjed.
- Ad meg Vram Iften előbbi ep testemet, Te túled fzeíen- 91.
 nek adot tífztesíegemet, Kiert dicsííheísem es föl magafztaí-
 lyam őíőkke Főííegedet.
- Las mint egy alombol íímet el föl eíííle, Az aytotoz 92.
 mene kezde íímet zőííetni, De az fzeíeny Barat annal íí-
 kab kezde nagy erőííen zarkozni.
- Monda íímet neki az nagy Iftenert kerlek, Nyíííí megí 93.
 az ablakot had befzellyek te veled, Ily nagy nyavalyamban
 jo tanatslaíodat had halííaffam te túled.

- Iftennek szent nevet az Ven Barat hogy halla, Ablakat nagy laffan egy kicsinne meg nyita, Ablak nyilafarul meztelen embert nagy erőffen kanditsla. 94.
- Monda neki Csaszar Iovenianus vagyok, Im latod jo Atyam mely ektelenül vagyok, Az nagy Vr Iftennek ő bűntetefeben moftan mind torkig vagyok. 95.
- Meg mondtam előttd mindenkor en titkomat, Kerlek halgaffad meg moftan is panafzomat, Az fok verefegtül es fok hurczolaftul latod mint vagyon teltem. 96.
- Egyfzer en fzekemben mikoron üldögelnek, Nagy kevelyfegemben ily karomlaft gondolek, Hogy ilyen hatalmu meg Iften sem volna, ez földön mint en volnek. 97.
- Azert meg követtem erőtte Iftenemet, Kerem meg bocsaffa ellene töt vetkömet, Vyjonnan meg adgya en azon könyörgök az en Vraffagomat. 98.
- (10.) Az Barat hogy halla leg ottan meg ifmere, Az Iovenianuft azontul be erefzte, Egy alafon fzekre az megh taglot Csaszart ő fzeppen le ültete. 99.
- Szep fzoval az Barat az Csaszarnak azt mondgya, Dicsőfleg Iftennek az magas Meny-Orfzagban, Ki meg ifmertetet en velem tegedet az te nagy nyavályadban. 100.
- Legyen hala neki hogy megh fzantad vetkedet, Bizony meg bocsattya te undok bűneidet, Telhetetlen undok nagy kevelyfegedből gondolt rut bűneidet. 101.
- Im vagyon en nekem egy foldozot köntőföm, Meztelen ne legy azt - is im read adom, Könyörögy Iftennek hogy meg ifmerjenek igen alazatofon. 102.
- Im en - is könyörgök eretted az Iftennek, Lagyitfa meg fzi- vet te udvarod nepenek, Legyen méltofaga es nagy tífzteffege te Csaszari képednek. 103.
- Abraham Ifaaknak es Jakóbnak Iftene, Aldgyon meg utadban teygen jo fzerencseffe, Az Raphaél Angyal mint az kis Thobiaft vífellyen kegyelmefen. 104.
- Ottan el indula foldozot köntőfében, Az uton menteben gondolkodik magaban, Mert oly igen tudgya hogy mi fententiat montak vala fejere. 105.
- Főlfeges Iftentül de meg batorittatek, Uyjonnan ereje teftében meg adatek, Nem fok faratfaggal csak keves munkaval az kapura föl lepek. 106.
- Zörgeti az kaput, Kapun - allo futamek, Hamar föl ugordvan az kaput meg ragada, Csaszart meg ifmere az Várnak kapujat nagy hamar le erefzte. 107.
- Monda Uram Csaszar legy kegyelmes fejemnek, Efzemben nem vőttem ki mentet Főlfegednek, Bizonylagul penig ez dologert fogom Szent Nevet az Iftennek. 108.

- Udvar nepe szellel kotfzka jatfzasban vala, Mind föl szókód- 109.
fenek Csafzart követik vala, Mint nagy Fejedelmet ő Palotában szepen kifertek vala.
- Meg szokafa szereznt Csafzar szekiben üle, Minden rendbe- 110.
liek udvarolnak előtte, Ő regi tatskoja mindjart meg ifmere hizelkődik előtte.
- (11.) Az uy Csafzar penig az belfő Palotaban, Csafzarne Afzfzonymal 111.
vayon bezelgetesben, Az Komornik lata nem kelek be mene Csafzarnak eleiben.
- Monda Uram Csafzar otkin az Palotaban, Mas Csafzar üldögel te Csafzari szekedben, Mindenben hafonlo Csafzari kepedhez csak roz ruhazattyaban. 112.
- Az Csafzarne Afzfzont az uy Csafzar ki küldte, Monda hogy 113.
meg lassu rea szep szoval kere, Az Csafzarne Afzfzony nagy hamar ki mene es ötet meg szemlele.
- Monda az Csafzarne hitemre en jo Uram, 'Oje vagy Fölfe- 114.
ged nem tudom mellyitek Uram, Mert ábrazattyaval hafonlo te hozdad az mint latom jo Uram.
- Mofolyodek ezen az uy Csafzar ki mene, Csafzarne Afzfzonymmal Palotaban hogy ere, Az Tatsko mindjaraft ot az uy Csafzarra hamarkeppen ugata. 115.
- Szolla az uy Csafzar hallyatok meg hiveim, Ti hitetek szereznt szollyatok szerezlmefim, Ha eze az Csafzar vagy penig en 116.
vayok mondgyatok meg hiveim.
- Senki egytet sem szol csak mindenik vezztegle, az Csafzarne Afzfzony erre vegre felele, Nekem vayon erre főkeppen nagy gondom : Azert erre felele. 117.
- Az nagy Iftent hivom en ezekben birojul, Az ki meg itillyen az ti szemelyetekrül, Tegyen bizonyoffa minket ez mai nap az ti Csafzarfagtokrul. 118.
- Szolla az uy Csafzar hallyatok szerezlmefim, Nem nekem de neki vadtok oz ő hivi, Azert nem en vayok, ez az ti Csafzartok tiztellyetek hivi. 119.
- Az nagy Iften előt ektelenül vetet volt, Kiert nagy kemnyen őt meg fanyargatta volt, Iften tiztetteget es hatalmassagat mert maganak vötte volt. 120.
- Mert egyfzer szekiben mikor kevelyen üle, Nagy föl fuvalkodvan monda ő elmejeben, Hogy az mint ő volna ily hatalmassagban Iften sem volna menyben. 121.
- Az Angyalok közzül egyyik Angyala vayok, Nagy 122.
(12.) bozfzvu allafra Iftentül küldöt vayok, Rayta ki töltöttem Iftennek bozfzvuajat Raphaél Angyal vayok.
- Mert az kevelyeket az Iften nem szerezti, Az maga hitteket hidgyetek nem kedvelli, Es az Szegenyeket alazatofokat az eghig föl emeli. 123.

En az nagy Istennek ajánlolak titeket, Istennek aldafa ma- 124.
radgyon mind veletek, Istennek Szent Lelke es az ő jo ked-
ve aldgyon meg mind bennetek.

Ő fzemők lattara elődők el enyefzek, Nagy hala adaffal az 125.
nagy Iftent dicsirek, Az Csafzarne Afzfzony mind az nagy
Vrakkal erőffen meg felemlék.

Az Iovenianus az Vraknak így szolla, En raytam lőt dol- 126.
got fenki moft ne csudallya, Az nagy bujafagot es rut ke-
velyfeget mindentek hatra hadgya.

Aldot az Vr Iften ki velem ezt mivelte, Mert en bennem 127.
az bünt ugyan itten meg verte, Legyen hala neki en fzegegy
lelketem Pokoltul meg mentette.

Ezeket meg mondvan az Csafzarne Afzfzonnak, Mely nag 128.
fzep f zavaval befzelle az Vraknak, Az ő rayta efet fok nyo-
morufagert Iftent főli magafztalák.

Ezek utan Csafzar holta napig Regnala, Ő hivatallyaban 129.
bekefeggel el jara, Az nagy Vr Istennek parancsolattyaban
mind holta napig jara.

Immar ha meg hallad kerlek meg ne csufollyad, Az rut 130.
kevelyfeget inkab te hatra hadgyad, Inkab az nagy pohart
az enek mondonak jo boroddal meg töltfed.

Az ki ez verfeket fordította Magyarra, Az Szektső men- 131.
teben So-Var nevű Faluban, Az enek Szerzőnek nevet meg-
talalod az verfek folyafaban.

Az ezer öt fszaban es kilenczven haromban, Ez eneket 132.
fzerze gondolkodvan magaban, Az nagy kevelyfeget, Iften-
telenfeget utalvan ő magaban.

VEGE.

Közli: DR. GYÖRGY LAJOS.

MAROCSAI JÁNOS COLLIGATUMA.

A budapesti m. kir. tudományegyetem könyvtárában van egy érdekes 8-rét alakú nyomtatvány-colligatum, mely a hozzá közbül kötött s a végén lévő tiszta lapokon több becses magyar szöveget őrzött meg. A könyv kötése is figyelemre méltó: a vastag fatábla barna-sárga disznóbőrbe van kötve rézkapocs nyomaival; a XVI. századi ismeretes german kötés az első tábla közepén ma már teljesen elmosódott aranynyomású kép, hátsó oldalán a műzsák képei. Mindazáltal, hogy magyar ember volt a megrendelője, bizonyítja a táblák felirata: Az I. lapon: AVGV. CON. | PELAGIA | MD LII |, a hátsó táblán: IOANNES | MAROCHIAL.